

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestów T. S.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzonego na dzień 15 października 2023 r.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 22 listopada 2023 r.

postanawia:

pozostawić protesty bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Dwoma pismami z 23 października 2023 r. T. S. (dalej: „Skarżący”) złożył protesty przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego, zarządzonego na dzień 15 października 2023 r..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm.; dalej: „u.r.o.”) protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego wnosi się do Sądu

Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie przy tym do treści art. 242 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 2408 ze zm.; dalej: „k.wyb.”) w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy rozpatruje protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu. Jednocześnie, w myśl art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., Sąd Najwyższy powinien pozostawić bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków formalnych.

Obowiązek rozpoznania przez Sąd Najwyższy (na mocy wyżej powołanych przepisów ustrojowych) protestu referendalnego w postępowaniu nieprocesowym oznacza w szczególności, że protest – jako pierwsze pismo w sprawie – powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, w tym zawierać oznaczenie numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) skarżącego, będącego osobą fizyczną (zob. art. 126 § 2 pkt 2 w zw. z art. 187 § 1 w zw. z art. 511 § 1 k.p.c.).

We wniesionym w niniejszej sprawie protestach referendalnych Skarżący nie oznaczył swojego numeru PESEL, co oznacza, że protesty są obarczone brakami formalnymi uniemożliwiającymi nadanie im biegu, a zarazem niepodlegającym konwalidacji. Skutkuje to koniecznością pozostawienia protestów bez dalszego biegu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2023 r., I NSW 11/23).

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że brak jest podstaw do wezwania Skarżącego do usunięcia wskazanego wyżej braku formalnego protestów poprzez wskazanie jego numeru PESEL. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r., I NZP 8/23 – której nadano moc zasady prawnej – przesądzono bowiem, że w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c., regulujące postępowanie naprawcze w sytuacji, kiedy pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych.

Ustalenie przy tym numeru pesel osoby wnoszącej pismo w trybie zarządzenia nr 9/23 Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2023 r. w sprawie ustalenia i weryfikacji w systemie PESEL.SAD numerów PESEL oraz danych osobowych w sprawach rejestrowanych w repertoriach NSW i NSW, nie zastępuje obowiązku podania numeru PESEL przez osobę wnoszącą protest w piśmie procesowym. Jego samodzielne podanie przez wnoszącego protest służy bowiem nie tylko identyfikacji, lecz również uprawdopodobnia wniesienie protestu przez daną osobę, a tym samym minimalizuje się możliwość podszywania się wnoszącego protest pod dane innej osoby, z czym wielokrotnie miał do czynienia Sąd Najwyższy w toku rozstrzygania protestów wyborczych w ubiegłych latach.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 *in principio* k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[ms]